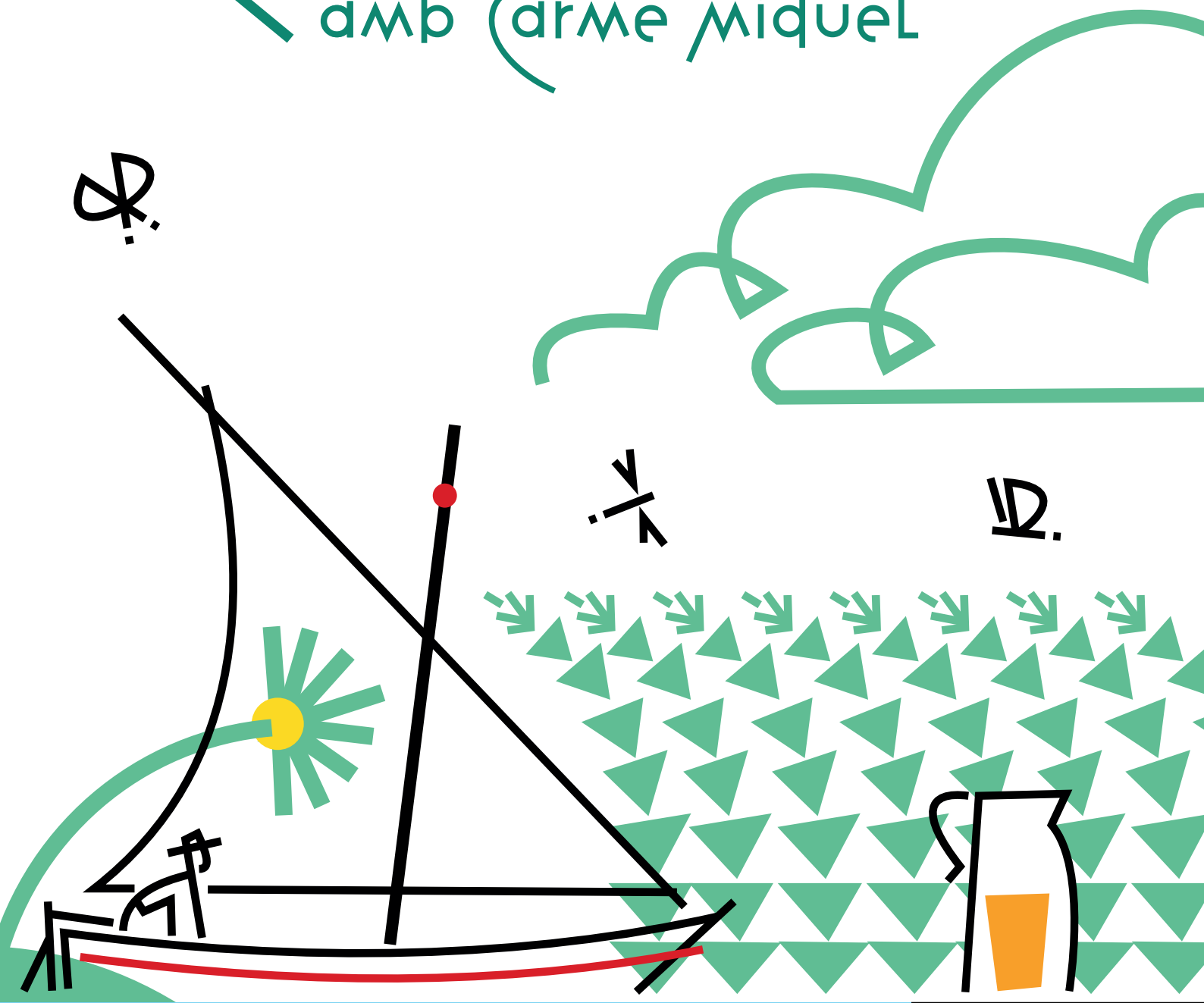

Recuperem el Vèrd

amb Carme Miquel

Carme Miquel — escriptora

*"Llegir i escriure, quina cosa més màgica!" **

* *Uns papers en una capsa*
(Ed. Bromera, 1994)

Ho edita:

Escola Valenciana
activistespelvalencia.org

Amb la col·laboració de:

DIPUTACIÓ DE
VALÈNCIA
Àrea de Cultura

GENERALITAT
VALENCIANA
Conselleria d'Educació,
Cultura i Esport

SEMPRE
TEUA
La teua llengua

*Llegir i escriure,
quina cosa més màgica!
Nosaltres ho sabem:
les lletres dibuixen el nostre ser,
han deixat marcat sobre el paper
el nostre destí,
han superat l'oblit.
És extraordinari!*

*Carme Miquel
Uns papers en una capsa*

*—Em dic Carme Miquel i considere
que la lectura i l'escriptura consti-
tueixen unes eines extraordinàries
per al gaudi, per a la comunicació,
per a la transmissió d'emocions
i d'inquietuds, per a la denúncia...*

I a tu? T'agrada llegir? I escriure?

Estàs d'acord amb l'afirmació de Carme Miquel? Hi afegiries alguna funció més?

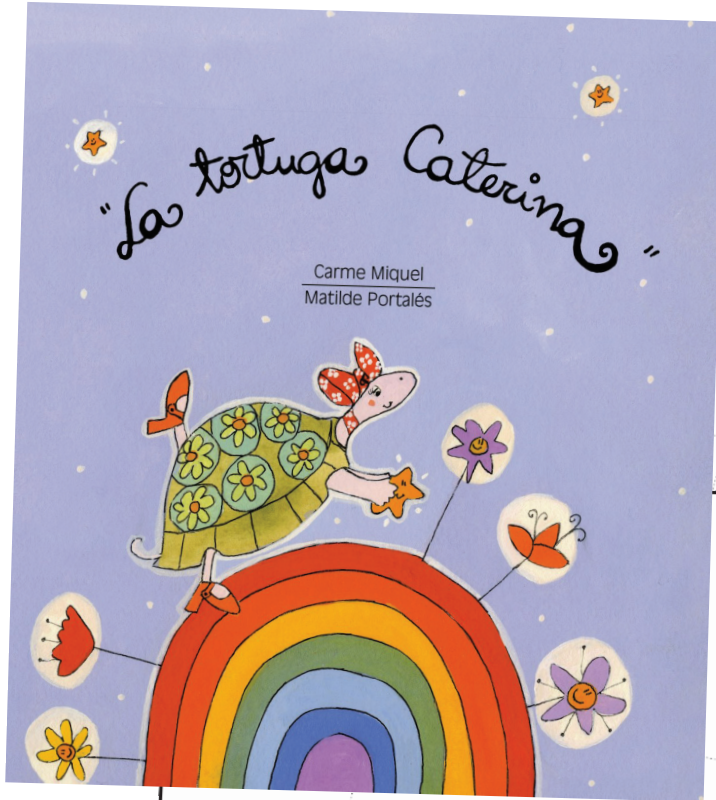
Amb *Murmuris i crits* i *A cau d'orella*, Carme Miquel escriu cartes, adreçades a les seues filles, en què parla de qüestions del dia a dia.

Quines preguntes faries tu als teus familiars? Quins temes et preocupen?

Posa'ls en comú amb la teua classe i mireu si coincideu amb la majoria de temes. A qui adreçaríeu les vostres cartes, en cas de fer una proposta semblant a la de la nostra escriptora?

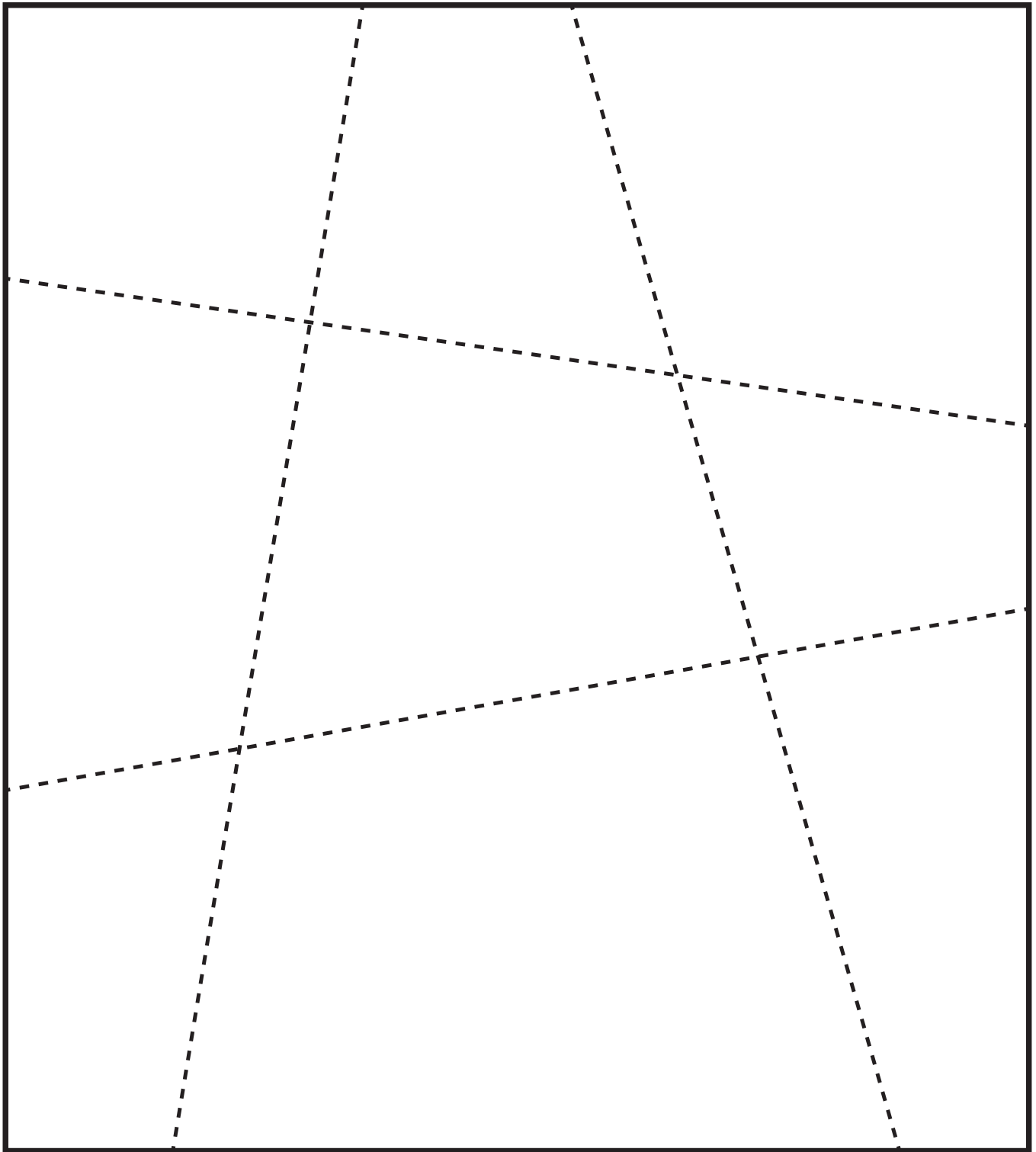
Infantil i 1r cicle Primària

Entrem en l'aula i tenim aquest puzzle damunt les taules (A3 o A4).

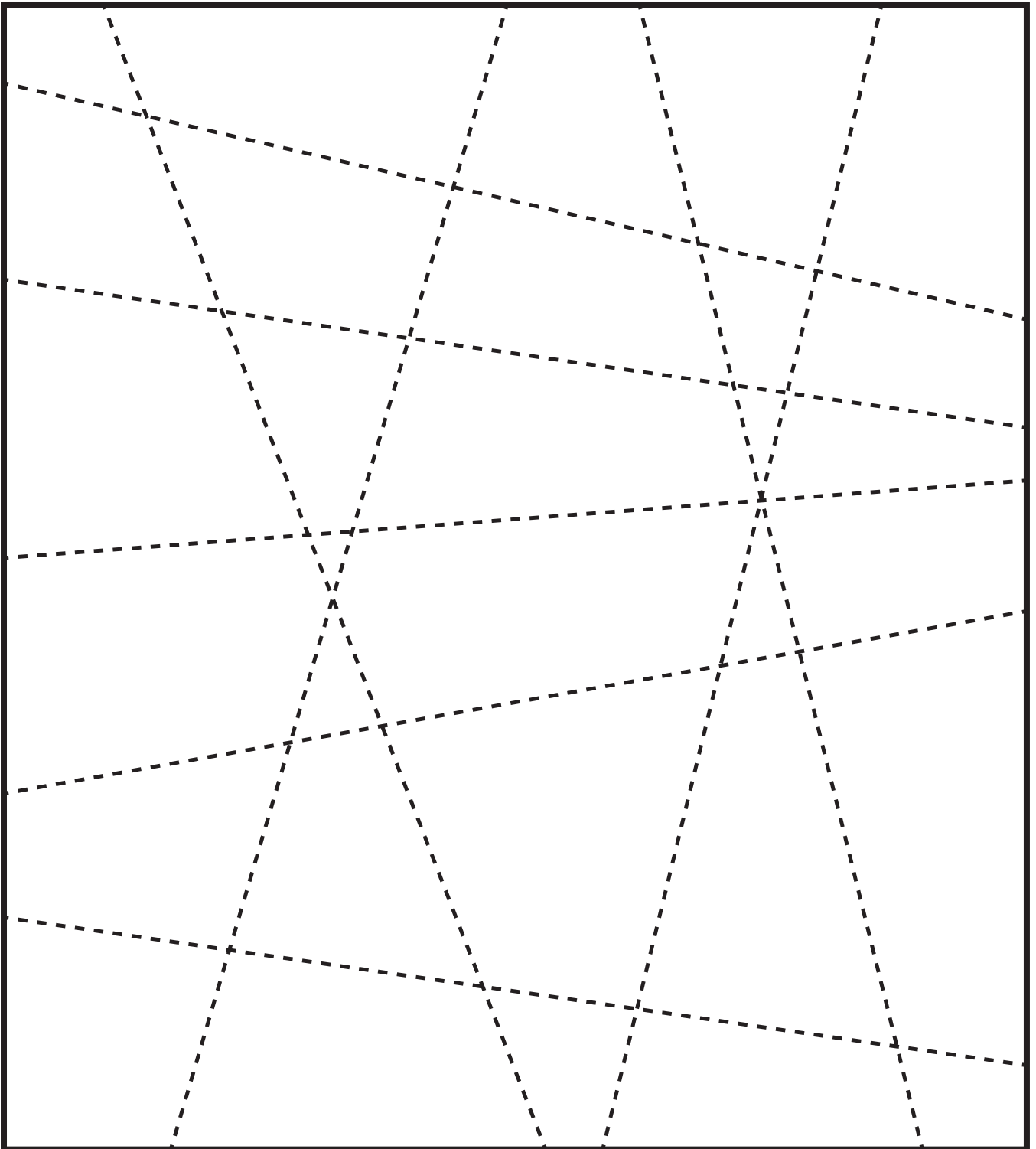

1. Retalleu les peces d'aquest puzzle i munteu-lo. Es pot fer de forma individual o en equip.

En les següents pàgines teniu les peces i el patró de composició tant per a Infantil com per a 1r cicle de Primària.

2. Reflexionem, recordem i contem.

- Sabeu què és?
- Què és una portada?
- Llegim el títol.
- Busquem el nom de qui l'ha escrit.
- I, qui l'ha il·lustrat?
- Recordeu la història de la tortuga Caterina?
- Què li havia passat?
- On es va quedar?
- Voleu saber més de la història?

Doncs...

Després de quedar enganxada en el camí de color roig...

“—Oh!—va dir Caterina— El roig fa goig.

En dir-ho va caure dins d'un camí de color carabassa i allí es va quedar enganxada. El camí era suau i moll. I poc a poc la closca va anar fent-se de color carabassa.

—Oh!—va dir Caterina— És un gra massa, sembla una carabassa!

En dir-ho, la tortuga Caterina va caure dins d'un camí de color groc i allí es va quedar enganxada.

El camí era suau i moll. I poc a poc la closca va anar fent-se de color groc.

—Oh!—va dir Caterina— A poc a poc es fa tot groc.”

3. Reflexioneu sobre la història.

- Què li ha passat a la tortuga Caterina?
- Per quins colors ha passejat hui?
- Quins elements de la natura coneixeu d'aquests colors?
- Coneixeu fruites i verdures de color taronja i de color groc? Quines?

4. Seguim el mural.

Hui busquem imatges, fotografies o dibuixem elements de la natura o fruites i verdures de color taronja i de color groc.

MATERIALS: paper continu, fotografies, revistes, tisores, pega-ment, colors, ceres...

5. Redolins

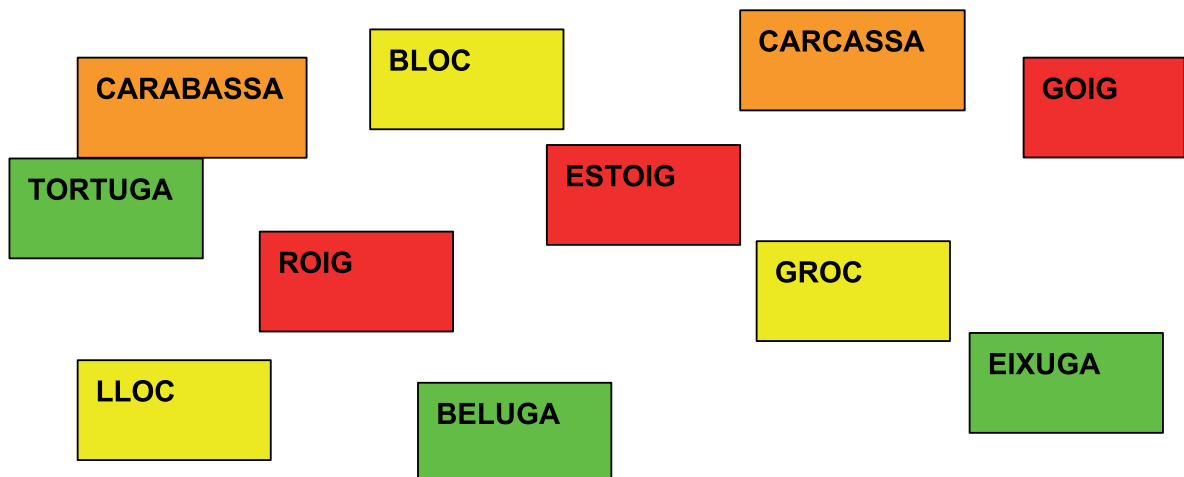
- Qui era l'autora d'aquesta història?
- Què és un/a autor/a?
- Què poden escriure?

Voleu convertir-vos en escriptores i escriptors?

Doncs, vos proposem inventar redolins... (les menudes poden fer-ho de forma oral i les majors, oral i escrit)

Idees:

2n cicle de Primària

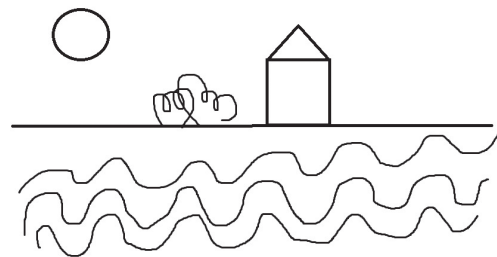
1. Ara crearem històries divertides entre tota la classe. Primer, individualment, escriu l'inici d'un conte. Només cal que escrigues un parell d'oracions. Quan rebeu l'avís, hauràs de passar el full al teu company i tu rebràs el full d'un altre company. Aleshores hauràs de seguir la història que has rebut. Tens 3 minuts! I seguireu així, així, fins que acabeu el relat. Recorda de fer una lletra clara i entenedora.

Una vegada teniu totes les històries acabades, llegiu-les en veu alta i decidiu d'entre totes les creacions quina és la més original.

1. Dibuixeu a la pissarra uns gargots: cercles, ratlles, punts, etc. Cadascú de vosaltres copiarà els gargots en un full i compondrà un dibuix. Exposeu aquests dibuixos a la resta de la classe i poseu en comú quines paraules vos suggereixen. Per exemple:

Persona

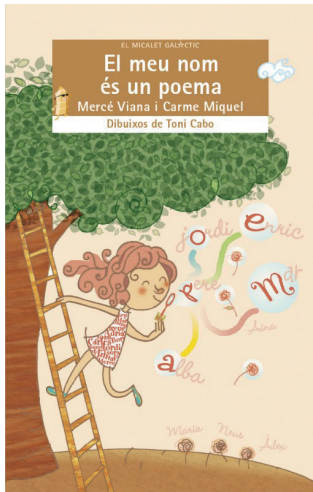

Poble amb platja

3. A continuació, haureu d'escriure individualment un conte que continga totes les paraules que han sorgit durant la sessió.

4. Una vegada teniu les dues històries de les activitats anteriors, cal rellegir-les atentament i veure què podeu millorar. Després d'açò, penseu per què és important revisar els textos. Us ha agradat crear històries col·lectivament? Quins avantatges i inconvenients trobeu en aquesta manera de treballar? Poseu en comú les vostres opinions.

3r cicle de Primària

El meu nom és un poema

Esctores: Carme Miquel i Mercè Viana

Il·lustrador: Toni Cabo

Editorial: Bromera.

Col·lecció: El Micalet Galàctic

A la contracoberta diu: Sabies que darrere de cada nom hi ha un poema? I això és el que fan les dues autores d'aquest llibre: mirar de descobrir quin és el poema que s'amaga darrere de les lletres del nom, convertit en un acròstic.

Dues autores ben conegudes en l'àmbit de la literatura infantil que es fa a València escriuen un llibre de poesia a quatre mans. Aquests són exemples extrets del llibre:

ALBA

Al començar el matí, tararí.**L**a nena s'alça del llit, tararà.**B**adallant com un gatet, tararí,**A** desdejuna se'n va, tararà.

AMADEU

A la nit, quan tu em gites,**M**areta jo vull somniar**A**mb un coet que viatge**D**e casa fins a la mar**E**ntre núvols de formatge.**U**n dia hi haurem d'anar!

Fixeu-vos que la majúscula a l'inici de cada vers s'utilitza per a fer visible l'acròstic, i això pot crear una confusió a l'hora de llegir, perquè els joves lectors associen la majúscula a l'inici d'una frase i no sempre és així.

1. Paraules boniques

Amb tot el grup-classe fem un llistat de paraules que els agraden. En tindre-les a l'abast les llegim i els preguntem per què eren agradables. Segurament les raons giraran al voltant dels sentiments, dels interessos i de les preferències.

Cada persona representarà una paraula bonica de manera visual sobre una paret de l'aula i confeccionarem un mural amb diferents tècniques plàstiques i materials diversos. Aquest serà el racó de la poesia.

2. El meu nom és un poema

La idea és fer veure a l'alumne/a el text poètic com un element més de l'experiència de vida que van construint, guiar-los a la recerca de l'harmonia entre els mots.

Perquè vegem que la poesia els ha acompanyat des de ben menuts, poden preguntar a casa les cançonetes rimades que els cantaven per adormir-los quan eren nadons. Després, poden compartir-les amb les companyes i els companys.

Els passem mitja quartilla amb una graella on escriuen les lletres del seu nom en majúscula i creem un ambient agradable i motivador per treballar aquesta tipologia textual.

Llegim d'altres poemes del llibre recomanat i a continuació els demanem que escriguen el seu vers per a cada lletra.

A cada línia escriuen un mínim de tres paraules de diferents categories gramaticals (nom, verb, adjectiu...) que comencen per la lletra que hi ha a l'inici de la línia.

lletra	paraules (substantiu, verb, adjectiu...)	vers

3. Esquelet poètic

- Separeu en síl·labes els versos del vostre poema.
- Sabeu què és una sinalefa?
- Subratlleu l'última síl·laba tònica i feu el recompte sil·làbic.
- Nombre de versos del poema.
- Té rima? En quins versos n'hi ha?
- Mira a vore si buscant paraules de la mateixa família lèxica millora la rima del teu vers.
- Cada vers té el mateix nombre de síl·labes que l'anterior?
- Si ho vols, pots afegir onomatopeies.
- Esmena la teua producció amb l'ajuda del teu mestre/a.

4. Altaveu de poeta/ poetessa

Ara prepara la recitació del poema. Per a això l'hem de conèixer molt bé i saber què ens comunica. Et pot ajudar:

Fase A	Situar les pauses: • Pausas breus (parem, però no agafem aire) • Pausas llargues (agafem aire)
Fase B	Marcar els moments destacats amb l'entonació: • Canvi de velocitat: llegir ràpid, normal o a poc a poc. • Canvi de to: pujar el to de veu o abaixar-lo. • Marcar clarament les preguntes i les exclamacions.

5. Inventeu un títol per a la vostra poesia.

6. Compartiu el treball amb les companyes i els companys. Per a la posada en escena pots utilitzar música i/o imatges adients al que vols expressar.

Penseu que les podeu dibuixar, fotografiar, buscar a internet, escanejar... però cal saber què representen i si aquest és el sentit del vostre poema.

1r cicle d'ESO

1. Tot i que en aquestes edats la lectura no sol ser molt amiga nostra, quan cau una bona lectura entre les nostres mans ens enganxa i ens transporta a llocs i temps impensables. La literatura que ha sobreviscut al llarg de la història ha estat la tradicional.

Llig la lletra d'aquesta cançó, mentre l'escoltes subratlla els personatges que coneixes o et sonen.

Farem Saó
Videoclip a Youtube

FAREM SAÓ de La Gossa Sorda

El tio Pep, els quintos d'Alzira, i els guerrers de Moixent,
el rat penat, el moro Mussa, el tio Canya, i Rosariet la carnissera de la Xara.
La dama d'Elx, la delicà de Gandia, i el Micalet de la Seu.
La Panderola, les xicones de Xixona, Ramonet i uns amics de Barcelona.

Tirants i Carmesines, gegants del Romaní i ara va de bo
baixant Penyagolosa se sent la veu del tro: Farem saó!

El Mascarat, un ciclista de Pego i el ninot indultat.
Tombatossals, Arrancapins, Batiste Ceba, Maria Rosa i la xata merenguera.
L'home del sac, la fera ferotge i els enfarinats.

Tirisiti, el penjat sense fetge i Amparito la filla del metge.
Ovidis i Tereses, dimonis fumadors i ara va de bo,
baixant Penyagolosa se sent la veu del tro: Farem saó!

Farem saó que ofegue la sequera i entre les canyes del camí rebrotaran
noves idees com llances al vent reconduiran la situació.

Farem saó!

I és que estic fart de sentir-te.

Retòrica, estètica, per damunt de la mentida sols està la veritat.

Retòrica, estètica, i és que depén de qui la diga la façana va canviant.

Rebenta la mentida quan hi ha possibilitats.

L'home del sac va carregat de mala llet.

La façana, la façana, la façana va canviant.

Retòrica, estètica, per damunt de la mentida sols està la veritat.

Retòrica, estètica, i és que depén de qui la diga serà puta o capellà.

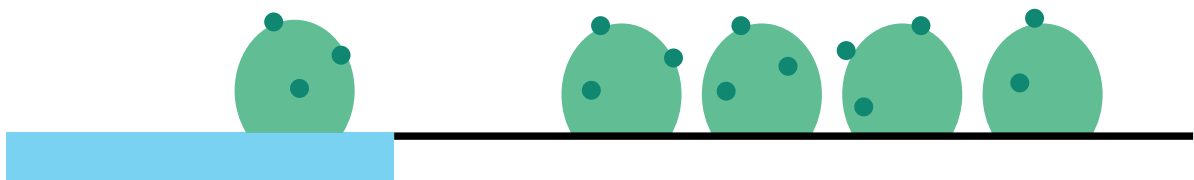
I ara va de bo, baixant Penyagolosa se sent la veu del tro: Farem saó!

Farem saó que ofegue la sequera i entre les canyes del camí rebrotaran
noves idees com llances al vent reconduiran la situació.

Farem saó!

2. Anoteu a la pissarra els personatges relacionats amb l'activitat d'abans per veure quins són els que més coneixeu. Sabeu les seues històries?
3. Feu grups de treball de 4-5 persones, busqueu la seua història i redac-teu-la en una cartolina A3. Per la part de darrere de la cartolina, creeu un cartell que motive la resta de la classe a saber quina és la història.
4. Fareu una exposició de cartells al centre, però abans de traure-la de l'aula, feu-la per a la classe i compartiu les històries perquè tothom les conega.

MATERIAL: full amb la lletra impresa, subratlladors o colors, cartolines A3 blanques, colors, pissarra i clarió.

2n cicle d'ESO

1. Mireu els enllaços que us proposem.

Llum i Estel

<https://youtu.be/hgY8lyfnNRI>

Benilluna

<https://youtu.be/F5KxZgvPAhg>

Parlen de llibres de Carme Miquel. Saps si els llibres de lectura que esteu treballant a classe (castellà, anglés, francès, valencià...) tenen bibliotràiler? Fes una recerca a veure què trobes.

2. T'ha cridat l'atenció alguna de les visualitzacions? Has sentit curiositat per saber-ne més? Exposeu-ho en comú.

3. Et proposem un repte. Feu dos grups i trieu un llibre cada grup:

- *A cau d'orella. Cartes a Roser*
- *Murmuris i crits. Cartes a Mireia*

o, si ho considereu, trieu algun que heu treballat o esteu treballant en l'assignatura de valencià aquest curs. Després, d'aquests dos grans grups feu-ne subgrups de 2-3 persones i trieu un personatge, un espai significatiu de la història, etc. Feu petits vídeos com en els exemples que finalment unireu per a presentar el llibre triat, però en cap moment identifiqueu el llibre.

Caldrà fer un guió per veure què voleu reflectir al vostre vídeo.

4. Organitzeu-vos com a classe i sol·liciteu a la direcció del centre que us habiliti un espai per on passe tot l'alumnat (l'entrada de l'institut, la cafeteria, etc.) per a posar una televisió o un projector i poder compartir amb la resta de l'institut el treball que heu fet. Poseu una urna (pot ser casolana, una caixa) i al costat un full de quartilla amb una petita enquesta:

- Quin t'ha cridat més l'atenció?
- Has sentit curiositat per saber quin llibre és?
- Voldries saber-ne més?

Al costat de la projecció poseu un cartell amb una data on es descobriren els títols.

MATERIAL: fulls i bolígrafs, aparell per a gravar vídeo i ordinador.

Batxillerat i FPA

A Carmelina

Levante EMV. 3 de març de 2009

Ens vas obsequiar amb ramells de paraules que portaven el perfum de les floretes del camí. I el de la murta i el de les herbes oloroses de la teua infantesa. Paraules que també eren com gotetes de rosada brillant il·luminada per l'alba. O que contenien els esguits de la pluja, quan és suau i acarona. Has sigut dona de paraules bellíssimes, de pous de tendresa, de poesia nua. I ens les has regalades, intenses. De vegades amb un bri de tristor amagada.

Va ser abans que decidires caminar en silenci, de puntetes, pel món literari valencià, que hauria sigut molt més ric amb la teua veu. Per sort ja teníem el regal de la teua poesia. Per sort ja comptàvem també amb "Matèria de Bretanya", la narració més bella que s'ha escrit mai. I la lletra impresa ha permés gaudir tendresa, intel·ligència i emocions als qui t'han llegit. Com aquelles dones que formaven el "grup de lectura" del poble d'Alcàsser que en conèixer la teua obra, l'any 2001, hi van sentir una admiració còmplice i et van homenatjar. Va ser una vesprada de primavera que entre lectures i música et van dir "*...els teus poemes ja no són només teus, formen part de les nostres veus un poc tremoloses. I els teus records d'infantesa, han acaronat els nostres i els han fet brollar com riuets d'aigua tèbia. Els hem barrejat i ara ens sembla que tot plegat, els teus records i els nostres són una mateixa cosa. Avui, Carmelina, volem teixir una mena de tela d'aranya on nosaltres siguem una miqueta tu i tu sigues una miqueta nosaltres*". Poc després, aquelles lectores van formar l'Associació "Carmelina Sánchez Cutillas" i el seu homenatge de fa vuit anys s'ha convertit en permanent. Perquè la bellesa dels teus mots ha esdevingut eterna i no se la pot endur el vent de la mort, eixa mort que "*ens guarda darrere del pleniluni negre*".

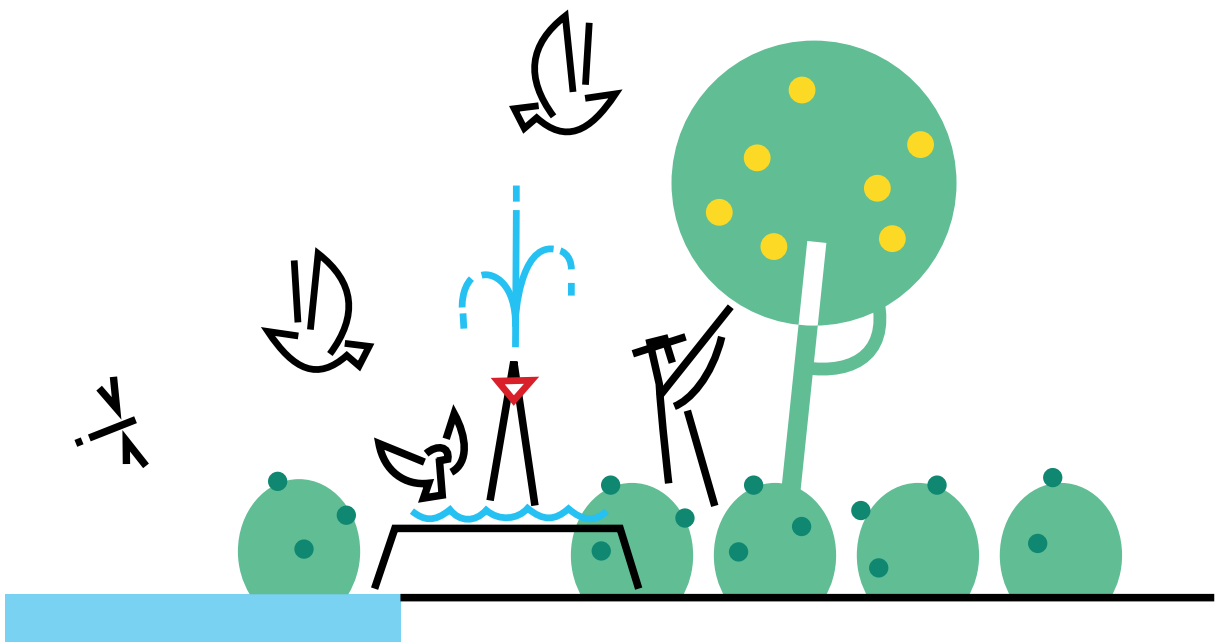
En aquest article es veu clarament la literatura de Carme Miquel i l'admiració que li tenia a Carmelina Sánchez Cutillas. És possible que abans d'aquesta activitat no hagueres sentit parlar de cap de les dues autores. I això és, malauradament, perquè a hores d'ara encara hi ha moltes dones invisibilitzades als currículums educatius i als llibres de text.

Escolta la cançó *Te'n podria dir mil*, de l'alumnat de música de l'IES de Càrcer (la Ribera) i la seua professora Laura Capsir:

Te'n podria dir mil
https://youtu.be/z1yw898h_CI

1. Busca una escriptora en la nostra llengua, d'arreu del domini lingüístic i i feu una pluja de noms a la pissarra. Cal no repetir cap nom.
2. Per parelles, trieu un dels noms i feu una recerca més completa i escriuiu un text literari en què presenteu l'autora que heu seleccionat. Podeu prendre com exemple el text anterior.
3. Una vegada feta l'activitat anterior, agafeu una cartolina blanca A3 i plegueu-la per la meitat com si fora un díptic. Al que seria la portada feu un dibuix, collage, imatge, etc. de la vostra protagonista i a la part de dins, escriviu el text que heu redactat.
4. Amb la feina feta i després de demanar permís a la direcció del centre de manera formal (una sol·licitud amb registre d'entrada) empape-reu el centre amb les vostres redaccions en forma de díptic perquè la resta de companyes i companys òbriguen les vostres creacions i lligen els vostres textos.

Escola Valenciana

activistespelvalencia.org

A tu que t'agrada escriure...

T'has presentat mai al **Premi Sambori**
de narrativa en valencià?

Entra a <http://www.sambori.net/>
i consulta les bases.

Ara també és possible fer **creacions audiovisuals!**
Mira algunes de les propostes guanyadores:

<https://tuit.cat/ww1CJ>

I si el teu somni és escriure guions per al cinema,
pots participar del **II Concurs de Guions Carme**
Miquel, i gravar la teua creació amb **À Punt!**

<https://escolavalenciana.org/web/concursdeguio/>

MÉS UNITATS DIDÀCTIQUES dL NOSTRE WEB

<https://escolavalenciana.org/web/trobades-2023-unitats-didactiques/>

Dipòsit Legal: V-1354-2023

Ho edita:

escola valenciana
activistespelvalencia.org

Amb la col·laboració de:

**GENERALITAT
VALENCIANA**
Conselleria d'Educació,
Cultura i Esport

**SEMPRE
TEUA**

La teua llengua